

Föreskrift 24/011/2011

GRUNDERNA FÖR ALLMÄNNA SPRÅKEXAMINA 2011

© Utbildningsstyrelsen

ISBN 978-952-13-4963-8 (hft.)

ISBN 978-952-13-4964-5 (pdf)

ISSN-L 1798-8977

ISSN 1798-8977 (tryckt)

ISSN 1798-8985 (online)

Ombrytare Pirjo Nylund

Juvenes Prints – Tampereen yliopistopaino Oy 2011

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

DNR	24/011/2011
FÖRESKRIFT	Iakttas som förpliktande
DATUM	30.11.2011
Giltighetstid fr.o.m	1.12.2011 tillsvidare
De stadganden på vilka befogenheten att utfärda föreskriften bygger	L 964/2004, 2 § F 1163/2004, 5 § F 1109/2011
Upphäver föreskrift	55/011/2001

Grunderna för allmänna språkexamina

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för Allmänna språkexamina. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.12.2011 tillsvidare.

Språkexamenskommissionen, examensarrangörerna samt testkonstruktörerna och bedömarna kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Generaldirektör

Timo Lankinen

Direktör

Jorma Kauppinen

Innehåll

1	Inledning	7
2	Examensinnehåll	7
3	Språkfärdighetsnivåer	7
4	Ämnesområden	9
5	Kommunikativa syften	9
6	Examensuppgifterna i de allmänna språkexamina	10
6.1	Delprovet i talförståelse	10
6.2	Delprovet i muntlig framställning	10
6.3	Delprovet i textförståelse	10
6.4	Delprovet i skriftlig framställning	11
7	Bedömning	11
8	Intyg	11
9	Examinander i behov av specialarrangemang	12
	Bilagor	13
1	Beskrivning av färdighetsnivåerna	13
2	Ämnesområden	16
3	Kommunikativa syften eller språkfunktioner	19
4	Intygsmodell	21

1 Inledning

Syftet med de allmänna språkexamina är att fastställa vuxnas funktionella språkfärdighet. Med begreppet funktionell språkfärdighet avses hur naturligt och flytande en person klarar av olika uppgifter och situationer som förutsätter förståelse och användning av ett språk.

Allmänna språkexamina kan avläggas på grundnivå, mellannivå och högsta nivå. Examinanden väljer själv på vilken nivå han eller hon deltar i examen. Exomens grundnivå avser stegen 1–2, mellannivån stegen 3–4 och den högsta nivån stegen 5–6 på språkfärdighetsskalan.

Alla examina i de allmänna språkexamina består av fyra delprov: talförståelse, muntlig framställning, textförståelse, skriftlig framställning. Prestationerna bedöms enligt bedömningsgrunder, och examinanderna ges ett intyg med en numerisk språkfärdighetsprofil eller m.a.o. en separat nivåbedömning för vart och ett av de fyra delproven.

Examina i olika språk är likvärdiga på så sätt att de står för samma funktionella språkfärdighet i de olika språken.

I allmänna språkexamina är det möjligt att visa språkkunskap oberoende av på vilket sätt kunskapen har förvärvats.

2 Examensinnehåll

I de allmänna språkexamina testas förmågan att kommunicera på ett främmande eller ett andra språk. Proven konstrueras så att språkfärdigheten testas i situationer som liknar dem som språkanvändarna möter i olika kommunikativa situationer. Innehållet i examina bestäms enligt de ämnesområden och kommunikativa syften som beskrivs i dessa grunder. I internationella examina som mäter kommunikativ språkfärdighet definieras språkfärdigheten på ett liknande sätt.

3 Språkfärdighetsnivåer

I allmänna språkexamina beskrivs språkkunskapens utveckling med användning av en språkfärdighetsskala. Språkfärdigheten bedöms med hjälp av en skala i sex steg, som är jämförbar med skalan i den gemensamma europeiska referensramen. Språkfärdighetsskalan kan också utnyttjas för syften som inte har något direkt samband med examen. Till exempel en arbetsgivare kan använda skalan för att bestämma språkraven för olika arbetsuppgifter. I utbildningsplanering kan skalan utnyttjas vid uppgörandet av läroplanerna. Examinanden kan ställa upp egna mål enligt skalan och använda den som ett verktyg för självvärdering.

Examinanden har utöver skalan även att bekanta sig med ämnesområdena och de kommunikativa syftena, som har fastställts särskilt för varje examensnivå (grund-, mellan- och högsta nivå).

Nedan definieras en skala i sex steg för de allmänna språkexamina, som är en tillämpning av den gemensamma europeiska referensramen:

6 → Förstår utan svårigheter alla slag av talat och skrivet språk. Små nyansskillnader i uttryck bereder endast sällan svårigheter. Talar och skriver mycket ledigt i en stil som är anpassad till situationen och kan uttrycka även mycket små betydelsenysanser. Behärskar grammatiken och ordförrådet i nästan alla situationer, även små brister förekommer endast sällan.

5 → Förstår allt slags tal i normalt tempo, även om detta ibland kräver en del koncentration, om ämnet eller behandlingen av en sak är främmande. Förstår strukturellt och språkligt komplexa texter och samtida litteratur. Talar och skriver ledigt och klart om olika ämnen, men ovanliga ord och komplicerade satskonstruktioner kan bereda svårigheter.

4 → Förstår tal i normalt tempo om allmänna ämnen, men vissa detaljer kan bereda svårigheter. Snabbt talspråk och dialektalt språk kan vara svårt att förstå. Förstår utan svårigheter texter som handlar om allmänna företeelser, även om vissa nyansskillnader i texten kan gå förlorade. Reder sig rätt bra i olika såväl officiella som inofficiella talsituationer. Kan skriva både privata och delvis officiella texter och framställa sina tankar så att de bildar ett logiskt sammanhang.

3 → Förstår längre talsekvenser och det centrala innehållet i många TV- och radioprogram om ämnet är bekant och taltempot normalt. Förstår vanliga texter om vardagliga företeelser, men krävande texter om ämnen som är främmande kan vålla svårigheter. Reder sig i vanliga praktiska talsituationer och kan skriva enkla sammanhängande texter om vanliga företeelser, även om grammatiska och terminologiska brister ibland kan vålla förståelseproblem.

2 → Förstår tydligt och enkelt tal som handlar om vardagliga och bekanta ämnen. Har lätt att förstå korta enkla texter och begriper huvudpunkterna i texter som behandlar bekanta ämnesområden. Reder sig i rutinmässiga talsituationer som kräver ett enkelt informationsutbyte även om det kan finnas brister i uttalet eller språkbehärsningen. Kan skriva korta enkla texter om vardagliga företeelser, men texten kan vara osammanhängande.

1 → Förstår enkla och elementära uttryck vid långsamt och tydligt tal som handlar om företeelser förknippade med det egna livet eller den omedelbara konkreta omgivningen. Kan hitta information i enkla och korta texter. Reder sig i mycket enkla talsituationer, men talet är långsamt och mycket osammanhängande och det kan finnas brister i uttalet eller språkbehärsningen. Kan skriva mycket korta texter, dock med åtskilliga språkliga brister.

Se bilaga 1 för mer detaljerade beskrivningar av skalan enligt delprov.

4 Ämnesområden

Ämnesområdena är de samma på alla examensnivåer, endast kravnivån varierar. Ämnesområdena i examen är följande:

- A Jag och min bakgrund
- B Hem och boende
- C Handel och service
- D Kultur
- E Resor
- F Hälsa och välbefinnande
- G Arbete
- H Miljö
- I Samhälle

Se bilaga 2 för en mer detaljerad förteckning över ämnesområdena på de tre examensnivåerna.

5 Kommunikativa syften

De kommunikativa syftena (d.v.s. funktionerna) är desamma på alla examensnivåer; skillnaderna sammanhänger med hur omfattande och mångsidigt examinandena förväntas uttrycka sig. På grundnivån är det viktigt att examinandena åtminstone i korthet kan uttrycka det han avser, på mellannivån ska språket redan vara naturligare och bättre anpassat till situationen, och på den högsta nivån ska examinandena kunna uttrycka sig effektivt och naturligt i enlighet med vad syftet och situationen kräver. Nedan ges en förteckning över de viktigaste kommunikativa syftena i examen.

- A Att lämna in, redogöra för och begära uppgifter
- B Att uttrycka åsikter och attityder
- C Att uttrycka och ställa frågor om känslor
- D Att uträtta ärenden
- E Att följa vedertagen social praxis och sociala normer
- F Att styra kommunikationen

I bilaga 3 anges språkfunktionerna på var och en av de tre examensnivåerna.

6 Examensuppgifterna i de allmänna språkexamina

Alla de tre examensnivåerna i de allmänna språkexamina består av fyra delprov: talförståelse, muntlig framställning, textförståelse, skriftlig framställning. På grund- och mellannivån testas den muntliga framställningen i språkstudio. På den högsta nivån ingår förutom studiodelen en intervju. Examen i muntlig framställning på grundnivån i finska och svenska sker dock i form av en intervju.

6.1 Delprovet i talförståelse

Som material för uppgifterna i provet i talförståelse används till exempel samtal, intervjuer, bandade telefonmeddelanden, tillkännagivanden, nyheter, kungörelser och reklam. Under varje examensgång lyssnar examinanden på flera olika avsnitt. Frågorna gäller t.ex. förståelse av huvudpunkter, detaljer och helheter. Uppgifterna avlyssnas 1–2 gånger. Anspråksnivån, t.ex. ordförrådet, taltempot och ämnesområdena samt frågornas svårighetsgrad, bearbetas så att de passar examensnivån.

6.2 Delprovet i muntlig framställning

Den muntliga framställningsförmågan bedöms på grund-, mellan- och den högsta nivån i språkstudio (med undantag för grundnivån i finska och svenska) med uppgifter där examinanden till exempel ska delta i simulerade samtal, reagera i givna situationer och framföra åsikter eller berätta om ett givet ämne. Förutom studioprovot ingår i alla språk på den högsta nivån och på grundnivån i finska och svenska en personlig intervju. Alla språkstudioprestationer och intervjuerna på grundnivån i finska och svenska bandas och intervjuerna på den högsta nivån spelas in på video för bedömning. Anspråksnivån, t.ex. ordförrådet, ämnesområdena och de kommunikativa syftena, bearbetas så att de passar examensnivån.

6.3 Delprovet i textförståelse

De texttyper som används i delprovet i textförståelse är till exempel brev, meddelanden, upplysningar, reklam, notiser och berättelser. Under varje examensgång används flera olika texter av varierande längd. Examinanden ska i huvudsak besvara frågor om innehållet. Frågorna gäller till exempel förståelsen av huvudpunkter, detaljer och helheter. Texternas anspråksnivå, t.ex. ordförrådet och ämnesområdena samt frågornas svårighetsgrad, bearbetas så att de passar examensnivån.

6.4 Delprovet i skriftlig framställning

Den skriftliga framställningsförmågan bedöms utifrån tre texter av olika slag, till exempel meddelanden, brev, åsiktstexter, klagomål eller ansökan. Uppgifterna är handledda och de innehåller i allmänhet också kompletterande material. Uppgifternas anspråksnivå, t.ex. ordförrådet, ämnesområdena och de kommunikativa syftena, bearbetas så att de passar examensnivån.

7 Bedömning

Bedömningen i allmänna språkexamina bygger på en språkfärdighetsskala i sex steg. Provuuppgifterna konstrueras utifrån språkfärdighetsskalan så att bedömningen av språkfärdigheten är tillförlitlig. De uppgifter som mäter förståelsen bedöms med poäng som omvandlas till bedömningar av färdighetsnivån. Produktionsuppgifterna bedöms kriteriebaserat, d.v.s. med bedömningskriterier som omedelbart bygger på språkfärdighetsskalan. Med kriterierelaterad bedömning avses att prestationen jämförs med nivåkriterier, inte med andra prestationer.

Prestationerna bedöms av utbildade bedömare. Kvaliteten på bedömningen upprätthålls med hjälp av kontinuerlig utbildning, respons på bedömningsarbetet och statistisk analys. För att garantera en jämlik behandling av alla som deltar i examen får bedömaren inte vara examinandens lärare eller en släkting till examinanden.

8 Intyg

Över avlagd examen på någon av nivåerna i allmänna språkexamina utfärdas intyg. I intyget antecknas en bedömning av färdighetsnivån i vart och ett av delproven (talförståelse, muntlig framställning, textförståelse, skriftlig framställning). Språkfärdighetsskalan finns på baksidan av intyget. En examen på grundnivån kan ge färdighetsnivån *under 1, 1* eller *2*, en examen på mellan-nivån färdighetsnivån *under 3, 3* eller *4*, och en examen på den högsta nivån färdighetsnivån *under 5, 5* eller *6*. Om examinanden har lämnat något delprov helt eller delvis ogjort, förses intyget för färdigheten i fråga med omnämmandet "kan inte bedömas".

9 Examinander i behov av specialarrangemang

Även examinander i behov av specialarrangemang, t.ex. personer med dyslexi, hörsel- eller synskada, kan delta i allmänna språkexamina. Examinanden skall då uppvisa läkarintyg i samband med anmälan till examen. Intyget kan förutom av en läkare ges av en speciallärare eller en psykolog. Av utlåtandet eller intyget ska framgå hur svårigheten inverkar på avläggandet av provet.

En examinand som behöver specialarrangemang deltar i samma examen som övriga examinander. Specialarrangemanget kan vara till exempel extra tid för att utföra uppgifterna, befrielse från att fylla i den optiska blanketten eller möjlighet att utföra provet i ett separat rum, på dator eller med hjälp av textförstoring. Om specialarrangemang i testet ansöks i samband med anmälan till examen.

Trots specialarrangemangen bedöms testprestationen enligt samma kriterier som för övrigt i allmänna språkexamina. Teckenspråkiga kan befrias från delproven i muntlig framställning och talförståelse.

Beskrivning av färdighetsnivåerna

Beskrivning av färdighetsnivåerna för examen – grundnivå

Talförståelse

1 → Förstår vid långsamt och tydligt tal elementära uttryck som har en direkt anknytning till det egna livet eller som behandlar den omedelbara konkreta omgivningen. Förstår den centrala innebörden i korta, tydliga och enkla budskap och meddelanden.

2 → Förstår relativt långsamt, tydligt och förenklat tal om vardagliga och bekanta ämnen. Får genom att lyssna klarhet i detaljer, lätt identifierbara fakta och anvisningar som gäller bekanta och lättbegripliga ämnen. Längre talsekvenser och omfattande helheter kan ändå vara omöjliga att förstå.

Muntlig framställning

1 → Kan fråga och svara på enkla frågor som handlar om direkta vardagliga behov och kan använda de vanligaste fraserna. Reder sig i elementära talsituationer, men kommunikationen kan vara långsam och/eller mycket osammanhängande och talaren är ofta tvungen att använda icke-språkliga metoder för att göra sig förstådd.

2 → Reder sig i rutinemässiga talsituationer som förutsätter enkelt informationsutbyte. Språkfärdigheten begränsar dock i hög grad de ämnen talaren förmår behandla. En förutsättning för att budskapet ska nå fram är att mottagaren är beredd att hjälpa talaren att formulera vad han vill säga. Uttalet och/eller språkbehärsningen kan avvika starkt från målspråket, vilket ställer stora krav på åhöraren och gör det sagda svårt att förstå.

Textförståelse

1 → Kan hitta information i enkla, lättbegripliga texter. Kan utan svårigheter förstå enkla meningar, grundläggande uttryck samt bekanta termer till exempel i annonser, meddelanden och menyer.

2 → Har lätt att förstå korta och enkla texter. Förstår huvudpunkterna i texter som behandlar bekanta ämnen och vissa fakta även i texter om allmänna ämnen.

Skriftlig framställning

1 → Kan skriva mycket korta texter, såsom meddelanden, postkort och några enkla meningar som handlar om skribenten själv. Texten är mycket knapp och/eller osammanhängande till innehållet och har stora brister i strukturen, även om den delvis är begriplig.

2 → Kan skriva kortfattade, enkla texter om vardagliga företeelser. Texten kan dock vara osammanhängande och innehålla uttryck som är svåra att förstå.

Beskrivning av färdighetsnivåerna för examen – mellannivå

Talförståelse

3 → Förstår längre talsekvenser om ämnet är förhållandevis bekant. Förstår den centrala tanken i normalt tal och i många TV- och radioprogram om aktuella frågor där talet är tydligt och framförs i normalt tempo. Tal i normalt tempo kan ibland bereda svårigheter om ämnet är främmande eller talsekvensen lång.

4 → Förstår tal i normalt tempo om allmänna ämnen i olika situationer, t.ex. ansikte mot ansikte eller i radio, kan dock ha svårt att förstå vissa detaljer. Abstrakta ämnen, snabbt talspråk och dialektala drag kan bereda svårigheter.

Muntlig framställning

3 → Reder sig i vanliga praktiska talsituationer och kan själv ta initiativ i vardaglig kommunikation. Talet kan vara rätt långsamt, men onaturliga avbrott förekommer sällan. Blir förstörd trots brister i språket och/eller uttalet.

4 → Reder sig rätt bra både i formella och informella språksituationer och kan i sitt tal åtminstone i viss mån skilja mellan formell och informell språkform. Kan framföra och motivera sin åsikt begripligt och berätta om och beskriva det sedda, hörda eller upplevda. Är sällan i vardagliga talsituationer tvungen att använda omskrivningar på grund av bristande språkfärdighet.

Textförståelse

3 → Förstår vanliga texter som inte kräver kännedom om ämnet. Uppfattar huvudpunkterna i rätt omfattande texter som behandlar allmänna ämnesområden, men kan inte tillgodogöra sig alla delar i krävande texter och främmande ämnesområden kan bereda svårigheter.

4 → Förstår utan svårighet texter som handlar om allmänna ämnen. Förstår huvudinnehållet i texter, uppfattar de inbördes sambanden mellan företeelser som nämns i texten och kan dra slutsatser på basis av texten. Vissa enskilda detaljer och nyanser i texten kan förbli oklara.

Skriftlig framställning

3 → Kan skriva enkla enhetliga texter om vanliga ämnen. Texten är till innehållet i huvudsak begriplig, men vissa oklara uttryck och inkonsekvenser eller strukturer som inte hör till målspråket stör ibland läsrytmen och gör det svårt att förstå texten.

4 → Kan skriva både privata och delvis officiella texter och uttrycka sig sammanhängande. Kan framföra sin ståndpunkt förhållandevis utförligt samt betona centrala punkter i framställningen. Gör åtskillnad mellan formell och informell språkform, men uttryck som är onaturliga kan förekomma sporadiskt.

Beskrivning av färdighetsnivåerna för examen – högsta nivå

Talförståelse

5 → Förstår allt slags tal i normalt tempo även om förståelsen ibland kräver en viss ansträngning om ämnet eller behandlingen av en sak är främmande eller då förhållandet mellan olika företeelser endast antyds och inte uttrycks exakt. Förstår komplicerade anvisningar och kan följa all slags argumentering om ämnet är någorlunda bekant. Dialektala drag bereder vissa svårigheter.

6 → Förstår utan svårigheter alla slag av talat språk efter att under en kort tid ha fått bekanta sig med accenten, även då språket talas av en infödd i snabbt tempo. Dialekter och små nyansskillnader kan dock bereda svårigheter.

Muntlig framställning

5 → Talar flytande utan att ofta behöva söka uttryck. Inläggen är naturliga, sammanhängande och lagom långa. Kan framställa tydliga och detaljerade beskrivningar även om ämnet är komplicerat. Kan använda idiomatiska uttryck och vardagliga fraser och kan uttrycka nyansskillnader relativt bra även om sällsynta ord och komplexa satskonstruktioner kan bereda svårigheter.

6 → Talar mycket flytande och drag som avviker från målspråket, t.ex. främmande betoning, förekommer endast sporadiskt. Kan uttrycka små betydelsenyanser exakt och använda idiomatiska uttryck mångsidigt och ändamålsenligt samt variera sitt tal språkligt och innehållsligt enligt situationen.

Textförståelse

5 → Förstår nästan utan svårigheter strukturellt och språkligt komplexa texter och även samtida litteratur. Nyanser och betydelseskiftningar kan dock bereda svårigheter.

6 → Förstår praktiskt taget all slags skriven text. Förmår upptäcka stilskillnader, men betydelsenyanser hos ovanliga uttryck kan ibland bereda svårigheter.

Skriftlig framställning

5 → Kan skriva en klar, detaljerad och flytande text om olika ämnen med en stilart som passar innehållet. Kan framställa och motivera sin åsikt även om krävande ämnen. Ovanliga ord och komplexa satskonstruktioner kan dock bereda svårigheter.

6 → Kan skriva olika typer av texter mycket flytande, texterna innehåller endast sporadiskt drag som inte hör till målspråket. Kan skriva innehållsligt mångsidiga, strukturellt logiska och språkligt idiomatiska texter med en nyansrik stil som är anpassad till situationen.

Ämnesområden

Följande indelning av ämnesområden tillämpas inom samtliga delprov (talförståelse, muntlig framställning, textförståelse och skriftlig framställning). I en enskild examen används emellertid endast en del av de presenterade ämnesområdena.

Ämnesområden	Grundnivå	Mellannivå	Högsta nivå
A Jag och min bakgrund			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • basuppgifter (namn, även bokstaverat; adress; telefonnummer; kön; ålder; födelseort och -tid) • nationalitet • familj, släkt och vänner • husdjur • utbildning, språkkunskap • yrke, arbetsplats, arbetslöshet • utseende, karaktär • egna intressen och hobbyer (kultur, sport) 	Åtminstone nämna, kortfattat, genom bruk av elementära uttryck och fraser	Utförligare och mer nyanserat än på grundnivån	Utförligare och mer fördjupat än på grund- och mellannivåerna
B Hem och boende			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • hemort • boende (boendeformer, rum, inredning) • bostadsområde (stad/landsbygd, service, trivsel, möjligheter till hobbyverksamhet) • boendeförhållanden och bostadspolitik • boendesäkerhet 	Åtminstone nämna, kortfattat, genom bruk av elementära uttryck och fraser	Utförligare och mer nyanserat än på grundnivån	Utförligare och mer fördjupat än på grund- och mellannivåerna
C Handel och service			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> * göra uppköp och använda tjänster (bank, post restaurang, försäkringsinrättningar, varuhus) * respons i anslutning till uppköp och tjänster (tack, klagomål) * mått (myntenheter, priser, storlek, vikt) * betelsätt * öppettider 	I huvudsak åtminstone nämna, kortfattat i anslutning till det egna livet, genom bruk av elementära uttryck och fraser	Utförligare och mer nyanserat, även om annat än sådant som ansluter sig till det egna livet	Genom att jämföra och analysera mer abstrakt än på grund- och mellannivåerna
D Kultur			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> * sport (olika grenar, toppidrott, sport som fritidsintresse) * konst (bildkonst, teater, litteratur) * musik (olika musikarter, musikens betydelse) * folkliga traditioner och nationella sedvänjor * mat (traditionella rätter, matvanor) * bibliotek 	I bekanta situationer, genom bruk av elementära uttryck och fraser, närmast muntligt	Utöver det föregående även i halvofficiella situationer	Utöver det föregående även i officiella situationer, som representant för sin arbetsplats eller sitt land

<i>Ämnesområden</i>	<i>Grundnivå</i>	<i>Mellannivå</i>	<i>Högsta nivå</i>
D Kultur			
* populärkultur (TV-program, reklam, medier) * religioner och livsåskådningar			
E Resor			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • skaffa upplysningar om resmål och logi • rese- och logiarrangemang, reseförsäkring • kollektivtrafik (frågor om avgångs- och ankomsttider, biljettköp, val av rutt och resesätt) • meddelanden och skyltar i färdmedel, tull och offentliga byggnader • inresa och utresa • kommunikation på hotell • studiebesök, tjänsteresor och utbildningsevenemang • upplysningar om vägval och köranvisningar, trafikmärken och trafikregler • hyrning och underhåll av fortkaffningsmedel • presentation av resmålet och rådgivning • problemsituationer: försvunnet bagage, stöld, olyckor 	I första hand förstå grundläggande frågor, kortfattat redogöra för dem med hjälp av basordförrådet	Självständigt klara av researrangemang	Utöver det föregående kunna ta ansvar för eller representera andra resande
F Hälsa och välbefinnande			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • fysiskt och psykiskt hälsotillstånd • kroppsdelar • sjukdomsfall: söka hjälp, läkarbesök, sjukhus • olycksfall, sjukdomar, besök på apotek • handlande i nödsituationer • hälsovård • hälsofostran levnadsvanor • instruktioner (mediciner, rehabilitering, gymnastik) 	Åtminstone nämna, kortfattat, genom bruk av elementära uttryck och fraser	Utförligare än på grundnivån	Mer nyanserat och exakt
G Arbete			
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • basuppgifter (arbetsplats, arbetskamrater, arbetstid, tillfredsställelse med arbetet) • dagliga rutiner (arbetsdagens längd, arbetsskeden, pauser, fritid, iakttagande av arbetstid) • arbetsåret (arbetsperioder, semester) • arbetserfarenhet (beskrivning av arbetet, kompetenskrav) • krav på språkkunskaper i det egna arbetet • eget yrke, yrkesområde och närliggande yrken • lön, status, arbetsplatsens anda, trivsel på arbetet • karriärutveckling och -ambitioner • arbetssäkerhet och ergonomi, • sysselsättning och arbetslöshet • fackföreningsverksamhet (löner och förmåner) • möten och förhandlingar 	Åtminstone nämna, kortfattat, genom bruk av elementära uttryck och fraser	Utförligare och mer nyanserat än på grundnivån	Utöver det föregående, utförligare och mer fördjupat också på ett allmänt plan

<i>Ämnesområden</i>	<i>Grundnivå</i>	<i>Mellannivå</i>	<i>Högsta nivå</i>
H Miljö	Beskriva kortfattat och enkelt	Förstå även vid-are helheter och förmåga att på ett allmänt plan redogöra för förhållanden i hemlandet	Jämförelse och analys på ett mer abstrakt plan än i det föregående (utifrån allmänna kunskaper)
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • natur och miljö • väder, klimat, årstider • naturresurser • frågor i anslutning till natur- och miljöskydd • återvinning och sortering • ekologiska frågor • naturkatastrofer • djur (arter, förhållanden, beteende) • växter (arter, levnadsförhållanden, nyttjande) • lantbruk (jordbruk, boskapsskötsel) 			
I Samhälle	Närmast förståelse av grundläggande frågor, kortfattad redogörelse för demmed hjälp av basordförrådet	Förståelse av mer omfattande helheter och förmåga att på ett allmänt plan redogöra för förhållanden i hemlandet	Jämförelse och analys på ett mer abstrakt plan än i det föregående (utifrån allmänna kunskaper)
Examinanden skall kunna behandla följande ämnen muntligt och skriftligt: <ul style="list-style-type: none"> • befolkning (struktur, historia) • läge (grannländer, internationella kontakter) • utbildningssystem (mål, uppgifter, olika läroanstalter osv.) • språkliga förhållanden • politiskt system (uppbyggnad, funktion, val, förvaltning) • historia (centrala skeden och deras följder) • näringsliv (de viktigaste näringarna, arbetsmarknaden, privat konsumtion, offentlig ekonomi, beskattning, EU, globalisering) • socialskyddssystem (uppbyggnad, funktion) • rättsskyddssystem (rättsväsen, mänskligarättigheter, lagstiftning) • jämställdhet och jämlikhet (kön, regioner, minoriteter) • teknologi (utveckling, tillämpningar, effekter) • olyckor och brott 			

Bilaga 3

Kommunikativa syften eller språkfunktioner

Följande kommunikativa syften tillämpas inom alla delprov (talförståelse, muntlig framställning, textförståelse, skriftlig framställning). I en enskild examen används emellertid endast en del av de presenterade ämnesområdena.

<i>Kommunikativa syften</i>	<i>Grundnivå</i>	<i>Mellannivå</i>	<i>Högsta nivå</i>
A Att lämna in, redogöra för och begära uppgifter,			
till exempel <ul style="list-style-type: none"> • konstatera, nämna • berätta, beskriva, referera • förklara, rätta till, precisera, be om förklaring / precisering • fråga, skaffa upplysningar • informera • svara jakande eller nekande 	Kortfattat med hjälp av elementära uttryck och fraser	Grundligare och mer naturligt, stilen bättre anpassad till olika situationer	Mer abstrakt och nyanserat än på de övriga nivåerna; också i officiella sammanhang
B Att uttrycka åsikter och attityder,			
till exempel <ul style="list-style-type: none"> • uttala och fråga om åsikter • argumentera för och emot • vara av samma åsikt, godta en åsikt • vara av annan åsikt, invända mot en åsikt • uttrycka kunskap, okunskap • uttrycka och ställa frågor om förvissningsgrad • uttala positiv och negativ hållning 	Kortfattat med hjälp av elementära uttryck och fraser	Grundligare och mer naturligt, stilen bättre anpassad till olika situationer	Mer abstrakt och nyanserat än på de övriga nivåerna; också i officiella sammanhang
C Att uttrycka och ställa frågor om känslor,			
till exempel <ul style="list-style-type: none"> • uttrycka glädje, tillfredsställelse och hopp • uttrycka sorg, otillfredsställelse, misströstan • uttrycka rådlöshet, besvikelse, vrede, oro och rädsla • uttrycka leda och frustrering • uttrycka medkänsla • uttrycka häpnad • uttrycka tacksamhet • uttrycka gillande och ogillande • uttrycka godkännande och fördömande 	Kortfattat med hjälp av elementära uttryck och fraser	Grundligare och mer nyanserat, stilen bättre anpassad till olika situationer	Ännu mångsidigare, mer nyanserat och exakt
D Att uträtta ärenden,			
till exempel <ul style="list-style-type: none"> • handla och uträtta andra ärenden • begära och beställa • avtala om, beställa och avbeställa tid • ge och be om råd och instruktioner • be om hjälp och erbjuda hjälp • be om lov och ge lov • framföra en inbjudan • påminna, varna • uppmuntra 	Kortfattat med hjälp av elementära uttryck och fraser	Mer exakt och stilen bättre anpassad till olika situationer	Ännu mer nyanserat och också i officiella sammanhang (t.ex. sammanträden, förhandlingar)

<i>Ämnesområden</i>	<i>Grundnivå</i>	<i>Mellannivå</i>	<i>Högsta nivå</i>
<p><i>E Att följa vedertagen social praxis och sociala normer,</i></p> <p>till exempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • hälsa och ta avsked • tilltala och svara på tilltal • presentera sig själv och andra • be om förlåtelse och ursäkt • tacka • ge komplimanger och gratulera och reagera på komplimanger och gratulationer • skicka och förmedla hälsningar • artigt tacka nej 	<p>I första hand i familjära situationer; kortfattat, någorlunda situationsanpassat med hjälp av elementära uttryck och fraser</p>	<p>Bättre situationsanpassat i familjära och halvofficiella sammanhang</p>	<p>Ännu mer nyanserat och också i officiella sammanhang som vid representationsuppdrag</p>
<p><i>F Att styra kommunikationen,</i></p> <p>till exempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • fånga uppmärksamheten • avbryta artigt, komma in i en diskussion • begära preciseringar, upprepningar, bokstaving • bekräfta förståelse eller bristande förståelse • korrigera och precisera en formulering • tveksamhet, användning av diskurspartiklar 	<p>Kortfattat, med hjälp av elementära uttryck och fraser, nyanserat</p>	<p>Mer naturligt som del av kommunikationen</p>	<p>Naturligt och nyanserat</p>

Intygsmodell**Engelska**

N N (23.05.1956) har avlagt Allmän språkexamen på mellannivå i engelska språket. En godkänd examensprestation i vart och ett av delproven kan ge nivåbedömningen 3–4. För övrigt bedöms språkfärdigheten i Allmänna språkexamina enligt en skala som omfattar sex färdighetsnivåer, som beskrivs på omstående sida. Färdighetsskalan i Allmänna språkexamina är jämförbar med skalan i den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS).

På grundval av examensprestationerna har examinandens språkfärdighet i de olika delproven bedömts enligt följande:

Talförståelse	3
Muntlig framställning	3
Textförståelse	4
Skriftlig framställning	3

Examensarrangör:
Vuxeninstitut

Helsingfors, den 28 januari 2012

**Detta är
en textmodell
av intyget**

M M
Ordförande för språkexaminationskommissionen

Denna examen grundar sig på lagen 964/2004 och förordningarna 1163/2004 och 1109/2011 om allmänna språkexamina.

En person som har deltagit i Allmänna språkexamina på mellannivå har avlagt en språkfärdighetsexamen vilken består av delprov i talförståelse, muntlig framställning, textförståelse och skriftlig framställning.

I examen på mellannivå bör examinanden bl.a.

- visa förmåga att reda sig i vardagliga och delvis officiella situationer och kunna uttrycka egna åsikter
- förstå det centrala innehållet i samtal och nyheter som bl.a. handlar om aktuella företeelser
- förstå huvudinnehållet om t.ex. artiklar, meddelanden och instruktioner
- skriva privata eller delvis officiella texter
- behärska språkets centrala ordförråd och strukturer

Beskrivning av färdighetsnivåerna		GERS- skalan
Högsta nivå	6 Förstår utan svårigheter alla slag av talat och skrivet språk. Små nyansskillnader i uttryck bereder endast sällan svårigheter. Talar och skriver mycket ledigt i en stil som är anpassad till situationen och kan uttrycka även mycket små betydelsenysanser. Behärskar grammatiken och ordförrådet i nästan alla situationer, även små brister förekommer endast sällan.	C 2
	5 Förstår allt slags tal i normalt tempo, även om detta ibland kräver en del koncentration, om ämnet eller behandlingen av en sak är främmande. Förstår strukturellt och språkligt komplexa texter och samtida litteratur. Talar och skriver ledigt och klart om olika ämnen, men ovanliga ord och komplicerade satskonstruktioner kan bereda svårigheter.	C 1
Mellannivå	4 Förstår tal i normalt tempo om allmänna ämnen, men vissa detaljer kan bereda svårigheter. Snabbt talspråk och dialektalt språk kan vara svårt att förstå. Förstår utan svårigheter texter som handlar om allmänna företeelser, även om vissa nyansskillnader i texten kan gå förlorade. Reder sig rätt bra i olika såväl officiella som inofficiella talsituationer. Kan skriva både privata och delvis officiella texter och framställa sina tankar så att de bildar ett logiskt sammanhang.	B 2
	3 Förstår längre talsekvenser och det centrala innehållet i många TV- och radioprogram om ämnet är bekant och taltempot normalt. Förstår vanliga texter om vardagliga företeelser, men krävande texter om ämnen som är främmande kan vålla svårigheter. Reder sig i vanliga praktiska talsituationer och kan skriva enkla sammanhängande texter om vanliga företeelser, även om brister i grammatik och ordförråd ibland kan vålla förståelseproblem.	B 1
Grundnivå	2 Förstår tydligt och enkelt tal som handlar om vardagliga och bekanta ämnen. Har lätt att förstå korta enkla texter och begriper huvudpunkterna i texter som behandlar bekanta ämnesområden. Reder sig i rutinmässiga talsituationer som kräver ett enkelt informationsutbyte även om det kan finnas brister i uttalet eller språkbehärskningen. Kan skriva korta enkla texter om vardagliga företeelser, men texten kan vara osammanhängande.	A 2
	1 Förstår enkla och elementära uttryck vid långsamt och tydligt tal som handlar om företeelser förknippade med det egna livet eller den omedelbara konkreta omgivningen. Kan hitta information i enkla och korta texter. Reder sig i mycket enkla talsituationer, men talet är långsamt och mycket osammanhängande och det kan finnas brister i uttalet och/eller språkbehärskningen. Kan skriva mycket korta texter, dock med åtskilliga språkliga brister.	A 1

Språkfärdighetsskalan i Allmänna språkexamina baseras empiriskt på den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS).